

2. Порівняльний аналіз програмних засобів (ПЗ) для проєктування, моделювання та аналізу сонячних фотоелектричних систем (ФЕС)

Петро Зінкевич, Юлія Куєвда, Сергій Балота,
Максим Кондрашевський, Людмила Копилова

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Технічна, економічна та екологічна політика на глобальному рівні призвела до просування зелених енергетичних технологій у економіку країни, особливо використання ФЕС в сучасному секторі електроенергетики. Завдяки цьому ПЗ, які застосовуються для визначення розмірів, моделювання та аналізу сонячних фотоелектричних систем стали важливою частиною комерційного застосування ФЕС, їх використання для освітніх і наукових цілей.

Матеріали і методи. Проведено порівняльний аналіз ПЗ для моделювання та аналізу ФЕС, яке доступне на ринку для комерційного застосування і використовується при проєктуванні ФЕС, а також для освітніх і дослідницьких цілей.

Результати і обговорення. На сьогоднішній день існує близько п'ятдесяти ПЗ для моделювання ФЕС, які умовно поділяють на: ПЗ онлайн моделювання та аналізу ФЕС; ПЗ з фінансовим моделюванням [1]. В даному дослідженні виконано порівняльний аналіз п'яти ПЗ, що застосовуються для моделювання та аналізу фотоелектричної системи: PV Watts, PVGIS, PV*SOL, PVsyst, і System Advisor Model (SAM). ПЗ PVsyst і SAM не входять до категорії онлайн-інструментів, але інші три інструменти (PV Watts, PVGIS і PV*SOL) належать до категорії онлайн-інструментів. Встановлено, що онлайн-інструменти PV Watts, PVGIS і PV*SOL не дозволяють виконати фінансове моделювання і оцінку ефективності встановлення ФЕС (приведена вартість енергії (LCOE), закупівельна ціна електроенергії, норма прибутку, термін окупності, чиста приведена вартість та інші фінансові показники). При цьому ПЗ SAM і PVsyst надає можливість проведення фінансового моделювання. Порівняння ПЗ SAM і PVsyst показало, що ПЗ SAM має суттєві переваги. Розглянемо більш детально особливості цього ПЗ. ПЗ об'єднує модель продуктивності ФЕС з детальною фінансовою моделлю для певного проєкту, забезпечує аналіз моделювання в режимі реального часу, дозволяє врахувати наявність мережевої акумуляторної системи накопичення електроенергії, а також надає можливість порівнювати фотоелектричні системи з іншими системами відновлюваної енергії. Крім того, SAM надає можливість прогнозування вироблення ЕЕ на ФЕС, а також проводити економічну оцінку ефективності встановлення ФЕС певної конфігурації. Для цього в складі SAM передбачена база даних з інформацією про фотоелектричні модулі, інвертори, погодні умови та інші компоненти системи ФЕС [2]. При використанні SAM для аналізу конкретного проєкта ФЕС користувач отримує наступні дані: приведену вартість енергії (LCOE), закупівельну ціну електроенергії, норму прибутку, термін окупності, чисту приведену вартість та інші фінансові показники.

Висновок. Аналіз ПЗ для моделювання ФЕС показав, що ПЗ SAM є найбільш зручним та інформативним для оцінки проєкту ФЕС.

Література

1. Sharma, D.K., Verma, V., & Singh, A.P. (2014). Review and Analysis of Solar Photovoltaic Softwares. *International Journal of Engineering and Technology*, 4(2), 725-731.
2. Gardenio P. S. (2017). Utilisation of the System Advisor Model to Estimate Electricity Generation by Grid-Connected Photovoltaic Projects in all Regions of Brazil. *International Journal of Software Engineering and its Applications*, 11. 1-12. 10.14257/ijseia.2017.11.7.01.